

[Undervisningsministeren]

2. Styrkelse af grundforskningen

Regeringen er af den opfattelse, at balancen mellem grundforskning og anvendt forskning er i fare, og ønsker at tillægge langsigtede hensyn fornyet vægt gennem en udbygning af den nødvendige grundforskning. Regeringen understreger endvidere, at kvaliteten i det danske forskningspotentiale i videst muligt omfang bør præge ressourcetil fordelingen – også i tilfælde, hvor emnet ligger uden, for de prioritetsområder, der netop i øjeblikket nyder politisk bevågenhed.

En af de vigtigste opgaver er at sikre tilgang af kvalificerede forskere. Med henblik herpå har regeringen fremlagt den såkaldte forskerrekutteringsplan, der forudser oprettelsen af 1100 nye rekutteringsstillinger ved universiteterne de næste 10 år. Planen har for nylig opnået tilslutning hos de berørte organisationer og vil nu blive forelagt for finansudvalget til godkendelse med henblik på iværksættelse fra det kommende efterårssemester.

Kvalitetshensynet ligger også bag de forskningsprofessorater, som netop er tildelt for første gang, og som indebærer, at der sættes ekstra på forskere i international særklasse til styrkelse af de implicerede forskningsmiljøer.

På universitetsområdet ønsker regeringen at sikre en vis vækst i de totale bevillinger til forskningen i de kommende år – samtidig med at der sker helt nødvendige omprioriteringer og dermed nedskæringer på enkelte områder.

Som eksempel på områder, hvor udbygningsplaner er iværksat eller under udførelse, kan nævnes datalogi/datateknik på universiteter og højere læreanstalter inkl. universiteternes regnecentre. Yderligere kan nævnes, at regeringen for nylig har besluttet at tage et initiativ inden for ernæringsforskningens område.

3. Teknologisk grundforskning

Regeringen ønsker yderligere at iværksætte et bredt anlagt program for grundlæggende forskning som støtte for den teknologiske udvikling. Planlægningsrådet for forskningen har i april 1984 i samråd med forskningsrådene på min opfordring udarbejdet forslag hertil med en foreløbig bevillingsramme på 300 mill. kr. inden for 5 år.

Hertil kommer bl.a. ansøgning om 33 mill. kr. fra forskningsrådene over samme periode til biomolekylær-teknisk forskning.

Regeringen er meget positiv over for disse forslag, som især vil sikre vidensopbygning inden for det naturvidenskabelige og tekniske område samt uddannelse af 300 forskere, der efterfølgende vil kunne forstærke effekten af det teknologiske udviklingsprogram fra teknologirådet, jfr. nedenfor under 5.

At styrke grundforskningen er lige så vigtigt som at standse gældsætningen og genoprette den økonomiske selvstændighed. I begge tilfælde har vi en moralsk forpligtelse til at sikre det grundlag, som den kommende generation (og kommende regeringer) skal bygge videre på.

4. Humaniora

Når der i det foregående er talt om grundforskning, omfatter det også den humanistiske forskning, der traditionelt står stærkt i Danmark. Humaniora får i lighed med andre områder del i f.eks. forskerrekutteringsplanen. Alligevel trykkes dette forskningsområde naturligvis af de – i øvrigt velbegrundede – begrænsninger, der foretages inden for gymnasielærerfag med stor arbejdsløshed. De store tekniske landvindinger og forandringer har ikke på nogen måde reduceret betydningen af åndsliv, kultur og kunst som drivkraft for den enkelte og samfundet, snarere tværtimod. Dertil kommer, at det øgede samkvem med omverdenen gør kendskab til og indlevning i fremmede sprog og kulturer til en livsbetingelse for et lille land.

Jeg vil derfor anmode planlægningsrådet og statens humanistiske forskningsråd om at bidrage med ideer til et humanistisk forskningsprogram, som kan bidrage til at udvikle disse værdifulde forskningsområder.

5. Den anvendelsesorienterede forskning

Industriministeren har allerede bebudet iværksættelsen af et omfattende forsknings- og udviklingsprogram vedrørende informationsteknologi og andre perspektivrige områder (jfr. industriministerens redegørelse til folketinget af 25. april 1984), og landbrugsministeren agter at søge bevillingerne til jordbrugsforskning forøget med henblik på